

Udtagning af kulstofrige lavbundslande

L&F's hovedbudskaber

- Det er positivt, at der afsættes flere penge til udtagning af kulstofrige jorde, og at indsatsen kan forsætte med udgangspunkt i de overordnet set velfungerende ordninger, der i dag er på området.
- L&F er som udgangspunkt imod, at der indføres en CO2-afgift på kulstofrige lavbundslande og er kritiske over for, at man har valgt en sats, der er markant højere end det, Svarer-udvalget har foreslået.
- Det er positivt, at man fritages for afgift, indtil man afviser et konkret projektforslag

Aftalen indebærer, at der afsættes yderligere ca. 9,4 mia. kr. til udtagning af i alt ca. 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer frem mod 2030. Heraf udgør kulstofrig jord 70.000 ha, idet det antages, at der i gennemsnit udtages 1 hektar randareal for hver hektar kulstofrig lavbrugsjord.

Det er aftalt, at der arbejdes for at finde flere penge til udtagningskonsulenterne i form af ekstra 10 mio. kr. i 2025, 20 mio. kr. i 2026 og 40 mio. kr. i 2027. Samtidig udvides udtagningskonsulenternes rolle i forhold til i dag.

Der indføres en afgift på CO2-udledninger fra kulstofrige lavbundslande på 40 kr./ton CO2 gældende fra 2028. Sigtet med afgiften er, at den kun skal bære de lodsejere, der ikke ønsker at indgå i et udtagningsprojekt, når der foreligger et muligt projekt.

Der skal i implementeringen af afgiftsmodellen tages stilling til muligheder for at fastsætte en bagatelgrænse, klagemuligheder mv. Desuden vil regeringen afsøge mulighederne for anvendelse af ekspropriation i særlige tilfælde.

Aftalen genbesøges i 2027, hvor der fx tages stilling til, om afgiften skal forøges, hvis der ikke er udsigt til at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer inden 2030.

Der lægges op til at op mod 70.000 ha af de udtagne lavbundsarealer kan bidrage til mål om 20 pct. beskyttet natur. Det er således tilfredsstillende, at der lægges op til at udnytte synergier mellem forskellige mål.

Flere midler til den frivillige indsats

Udtagningsindsatsen har indtil nu været baseret på 100 pct. frivillighed, hvilket har sikret en søgning på over 56.000 ha. Parterne er da også enige om, at udtagningsindsatsen fortsat skal ske i de tre eksisterende lavbundsstøtteordninger med henblik på at sikre kontinuitet og opretholde tempoet på den omfattende indsats, der allerede er igangsat. Det har været en stor prioritet for L&F, at der blev fundet flere penge til at bygge videre på dette.

Vi glæder os desuden over, at der er fundet flere midler til udtagningskonsulenterne, da de spiller en vigtig rolle i at gennemføre den indsats, vi nu står over for.

Afgift på kulstofrige lavbundslande

Den frivillige tilgang suppleres nu af en afgift. Afgiften på 40 kr. pr. tons CO2 er fire gange så høj som det, Svarer-udvalget havde med i alle tre modeller. Det er en høj afgift, som især vil få konsekvenser for de bedrifter, hvor de kulstofrige arealer er af afgørende betydning for virksomhedens drift, fx i forbindelse med staldnær græsning.

Det nuværende kortgrundlag er utilstrækkeligt ift. at udpege, hvilke arealer, der skal pålægges en afgift. Det er derfor væsentligt, at lodsejer får mulighed for at påklage og udfordre en afgift, hvis den tildeles ud fra det eksisterende tørvekort. Vi vil følge op på, at dette sikres i forbindelse med implementeringen af afgiften, sådan som det indikeres i aftaleteksten.

Faktaark - Grøn Trepert

24. juni 2024

Det har været vigtigt for L&F at sikre, at en eventuel afgift kun blev pålagt i det tilfælde, hvor det er lodsejer, der har afvist at deltage i et udtagningsprojekt, og det er derfor vigtigt, at dette er kommet med som en del af aftalen. Dermed sikres det, at lodsejer ikke pålægges en afgift, hvis et projekt må opgives pga. faktorer, der ligger uden for lodsejers kontrol. Fx risiko for oversvømmelse af tilstødende arealer og infrastruktur og fosforudledning. Da udtagning af kulstofrige lavbundslande overordnet set er en myndighedsopgave, sikres det samtidig, at lodsejer ikke pålægges en afgift, hvis myndighederne ikke tager initiativ til et projekt.

